

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Informační kancelář
Evropského parlamentu

ZÁVĚRY Z KULATÉHO STOLU

Klimatické změny, obchodování s emisemi, obnovitelné zdroje

Evropský dům, 4. února 2010

Dne 4. února 2010 se v prostorách Evropského domu v Praze uskutečnil v pořadí první diskusní kulatý stůl pořádaný [Zastoupením Evropské komise v ČR](#) a [Informační kanceláří Evropského parlamentu v ČR](#). Tématem tohoto setkání, které se konalo v rámci celounijního programu European Public Space, byla diskuse předních českých odborníků nad otázkami klimatických změn, životního prostředí a obnovitelných zdrojů energie s ohledem na výsledky Kodaňského summitu o změnách klimatu.

Pro velkou část vědecké obce je globální oteplování v současnosti již nezvratným faktem. Dopady jsou podle nich více než patrné, a proto je potřeba co nejdříve podniknout konkrétní kroky. V očích řady oponentů - vědců, politiků i obyčejných lidí - jsou ovšem klimatické změny synonymem pro zbytečné šíření paniky a strachu. Skeptici tvrdí, že v poznatcích o globálním oteplení existuje ještě mnoho prostoru pro debatu. A právě ta byla cílem tohoto kulatého stolu. Otevřený prostor pro prezentaci názorově vyhraněných postojů ocenili ve svých příspěvcích i zástupci spoluorganizátorů, Vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR Irena Moozová a Vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR Jiří Kubiček. Podle nich je zvýšení povědomí o klimatických změnách jednou z priorit EU a podobné kulaté stoly jsou možností poznat argumenty odborníků a jejich kritiků a zároveň zpětnou vazbou jakou politickou odezvu mohou varovná slova mít.

Dominantním prvkem kulatého stolu byla reflexe kodaňské dohody a důsledky, které z ní vyplývají pro členské státy EU. Všichni hlavní panelisté se shodli, že konference OSN o klimatu jen těsně unikla hrozbě totálního neúspěchu, přesto může být dohoda sjednaná na poslední chvíli považována za další vážný krok na pomalé, bolestně se rodící cestě globálního boje proti klimatickým změnám.

[Senátor PČR Bedřich Moldan](#) poukázal v této souvislosti na nově se rodící světovou architekturu. „Dohodu nakonec zablokovali především zástupci malých ostrovních států a Afričané, kteří se cítí nejvíce ohroženi zrychlující se klimatickou změnou, projevující se už teď zátopami ostrovů a katastrofálním suchem v Africe. Právě oni považují dosavadní akce za nedostatečné. K nim se přidali někteří Jihoameričané, vedení populisty, kteří nálady využili k výpadům proti vyspělým zemím, na něž

Projekt organizačně zajišťuje společnost

Analytické centrum s.r.o.
Bulharská 20, 101 00 Praha
<http://www.analytickecentrum.cz>

svedli neprávem veškeré neúspěchy," řekl Bedřich Moldan. Podle něho se tak ukázaly rozpory mezi přístupy jednotlivých států, které se právě v Kodani rozdělily do nových globálních bloků, které spolu soupeří. „Hrozby, které přináší změna klimatu, zasahují nesmírně širokou škálu lidských aktivit. V různé intenzitě se týkají všech zemí, všech ekonomických sektorů a životů všech lidí. Ukázalo se zároveň, jak silně je dohoda potřebná a jak citelně zasáhne do nejrůznějších oblastí života na planetě. Ačkoliv po formální stránce tedy konference skončila neúspěchem, jasným přínosem je to, že tuto výzvu světové společnosti bere vážně," dodal senátor Moldan. Z diskuse dále vyplynulo, že odborníci se shodují v tom, že planeta se otepluje z velké části kvůli lidské činnosti.

Celá problematika je však velmi zpolitizována a z toho pramení i jistá povrchnost a zjednodušování. „V současné době je velmi módní bojovat proti klimatickým změnám a mnohdy se díky populismu zcela vytrácí obsah a jde jen o obsazování křesel," tvrdil například člen Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin Evropského parlamentu [Miroslav Ouzký](#), se zjevnou narážkou na volbu výboru pro klimatické změny. I Miroslav Ouzký však doplňuje, že celosvětová dohoda je nutností. „Ať bude Evropa dělat cokoli, sama nezmůže nic a pokud k dohodě států nedojde, musíme se připravit nejen na změny, které postihnou zemědělství a energetiku, ale musíme počítat se změnami migračními a demografickými," řekl poslanec EP Miroslav Ouzký. Problematický je však podle něho přístup Číny a Indie, které se nehodlají podrobit jakékoli kontrole a prosazují, na rozdíl od Evropy, emise přepočítávat *per capita*. „V takovémto případě bychom tady museli všechno zhasnout a obléknout se do kůží," dodal Ouzký.

Proti tomu se ohradil výkonný ředitel [Greenpeace](#) v ČR Jiří Tutter. Podle něho nejde o „oblékání do kůží", ale o změnu chování a motivace. „Lidé, kteří hovoří o globálním oteplování a boji proti klimatickým změnám, vždy následně mluví o nákladech, které jsou s tím spojené. Je nutné si uvědomit, že v tomto případě se však jedná o investice. Například negativní dopady v souvislosti s jadernými a uhelnými elektrárnami jsou ročně spočítány na 130 miliard korun. Použitím čistých technologií bychom právě tyto peníze ušetřili," dodal Tutter. „Kůže jsou jen nadsázkou, ale pokud bychom přistoupili na počítání emisí na hlavu, je vědecky spočítáno, že by Evropa musela přestat okamžitě vypouštět veškerý oxid uhličitý," kontroval následně poslanec EP Ouzký.

Podle ředitele [Státního fondu životního prostředí](#) Petra Štěpánka se u nás rozchází praxe a rétorika v médiích a potýkáme se s názorem, že klimatické změny neexistují. „Jsme alarmisté a zvoníme na zvonek. Nejedná se totiž o problém ekologický, ale bezpečnostní. S klimatickými změnami bezprostředně souvisí i změny mezinárodních vztahů. Změny kulturně sociální," dodal Jiří Tutter.

Z následující diskuse vyplynulo, že je důležité zapojení široké veřejnosti a uvědomění si co musíme udělat tady a teď. „Je dobré vědět, že nejsme nezanedbatelní znečišťovatelé a při

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Informační kancelář
Evropského parlamentu

kumulativním sečtení emisí CO₂ od 17. století, zaujímáme páté místo na světě," prohlásil například Jan Skalík z [Filozofické fakulty Univerzity Karlovy](#).

Podle Martina Konvičky z [Entomologického ústavu Akademie věd](#) je v současné době patrné narušení biologické interakce. „To co u nás pozorujeme v důsledku klimatických změn je například větší výskyt škůdců, plevelů a epidemií. Je to důsledek toho, že z našich teritorií mizí jejich přirození nepřátelé. Změna je při tom nejen možná, ale i relativně rychlá a jmenuje se různorodost, řekl Konvička. Podle něho zde existují stovky projektů, které se tváří, že bojují proti klimatickým změnám, ovšem ve skutečnosti dělají přesný opak. Jako příklad uvedl zalesňovací dotace v kontrastu s tím, že ve střední Evropě nikdy v minulosti nebylo tolik lesů.

Důsledky kodaňského summitu pak krátce zhodnotil šéf české delegace a vedoucí oddělení změny klimatu na [Ministerstvu životního prostředí](#) Pavel Zámyslický. „Ačkoli má Evropa v případě klimatických změn nejlepší know-how, rozhodně nemá poslední slovo. To mají Spojené státy a Čína. Problematické je navíc i to, že Evropa nemluví jednotným hlasem a každý stát se snaží prezentovat své vlastní preference,“ řekl Zámyslický. Podle něho je naše národní politika ochrany klimatu připravena a záleží již jen na vládě, kdy bude projednána. Je však zřejmé, že ta současná pod vedením premiéra Fischera to nebude.

V podobném skeptickém duchu hovořil i poslanec [Parlamentu ČR](#) Martin Bursík. „Očekávat od Poslanecké sněmovny v současné době racionální debatu skutečně nejde. Navíc se jedná o boj proti silné petrochemické a energetické lobby. Úkolem politiků je prosadit změnu celého životního stylu“, uzavřel Bursík.

Kulatý stůl na téma klimatické změny, obchodování s emisemi, obnovitelné zdroje byl prvním ze série podobných diskusních setkání, která se budou konat v letošním roce v rámci projektu European Public Space. Účastnilo se ho 15 předních českých odborníků, kteří se tématu ochrany životního prostředí aktivně věnují. Akademická i politická reprezentace celý panel následně hodnotila velmi pozitivně a smysluplně. Oceňována byla především možnost vzájemného setkání, konfrontace různých názorových proudů a v neposlední řadě i celoevropský rozměr diskuse. Byly naznačeny některé další možnosti vzájemně prospěšných spoluprací. Nejreálněji se v současné době jeví iniciativa poslance EP Miroslava Ouzkého, který hodlá účastníky panelu zapojit do ekologického „think-tanku“.

Další ze série kulatých stolů, které pořádá Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR, se uskuteční 18.2. 2010. Tématem tohoto setkání bude boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení.

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Informační kancelář
Evropského parlamentu

PROGRAM

Kulatý stůl - klimatické změny, obchodování s emisemi, obnovitelné zdroje

KDY: 4.2. 2010 16.00 hod

KDE: Evropský dům, Jungmannova 24 , Praha 1, sídlo Zastoupení Evropské komise v Praze

16:00

Karel Škácha

Zahájení

moderátor, Analytické centrum

16:10

Irena Moozová
Jiří Kubíček

Úvodní slovo

Zastoupení Evropské komise v ČR
Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR

16:15

Miroslav Ouzký
Pavel Zámyslický
Bedřich Moldan
Martin Bursík

Prezentace

Evropský parlament
Ministerstvo životního prostředí ČR
Senát PČR
Poslanecká sněmovna PČR

17:00

Moderovaná diskuse

Účastníci diskuse:

Petr Štěpánek
Jaroslav Rožnovský
Ladislav Metelka
Martin Konvička
Ladislav Kurc
Martin Mikeska
Jiří Tutter
Jan Hollan
Jan Doležal
Jan Skalík

Státní fond životního prostředí
Český hydrometeorologický ústav
Český hydrometeorologický ústav
Entomologický ústav AV ČR
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
Hnutí Duha
Greenpeace
Ekologický institut Veronica
Pražský institut pro globální politiku - Glopolis, o.p.s.
FF UK

18:00

Neformální setkání, rozhovory s novináři

Projekt organizačně zajišťuje společnost

Analytické centrum s.r.o.
Bulharská 20, 101 00 Praha
<http://www.analytickecentrum.cz>

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Informační kancelář
Evropského parlamentu

FOTODOKUMENTACE

5

Projekt organizačně zajišťuje společnost

Analytické centrum s.r.o.
Bulharská 20, 101 00 Praha
<http://www.analytickecentrum.cz>